

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-596

від « 6 » липеня 2020 року

**Комітет Верховної Ради України
з питань гуманітарної та
інформаційної політики**

Асоціація міст України розглянула проекти законів України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи інституційного догляду та виховання дітей» (реєстр. № 3587 від 03.06.2020) (далі – Законопроект № 3587) та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи інституційного догляду та виховання дітей» (альтернативний, реєстр. № 3587-1 від 19.06.2020) (далі – Законопроект № 3587-1), які знаходяться на розгляді Комітету.

Законопроекти вносять зміни до окремих законодавчих актів щодо реформування системи інституційного догляду та виховання дітей. Законопроект № 3587 передбачає, що утримання дітей виключно **в пансіонах окремих закладів загальної середньої освіти** здійснюється за рахунок коштів батьків дитини, а в окремих випадках (якщо виховання і догляд дітей у сім'ях ускладнюється через стан здоров'я батьків) – за рахунок районних бюджетів, бюджетів територіальних громад міст обласного значення та бюджетів об'єднаних територіальних громад (далі – бюджети району та місцевого самоврядування). Законопроект № 3587-1 передбачає, що повне утримання дітей **в усіх інтернатних закладах** здійснюється за рахунок коштів бюджетів району та місцевого самоврядування.

АМУ в цілому підтримує проведення деінституціалізації в Україні та підвищення соціальної захищеності дітей. Більше того, АМУ брала участь у розробленні Законопроекту № 3587.

ЩОДО ЗАКОНОПРОЄКТУ № 3587

АМУ вважає, що норма про утримання дітей в пансіонах окремих закладів загальної середньої освіти за рахунок коштів бюджетів місцевого самоврядування може розглядатись лише за умови:

- якщо дитина влаштовується в інтернат у зв'язку з дією або бездіяльністю органу місцевого самоврядування (не створено відповідних умов в територіальній громаді, за організацію яких відповідає орган місцевого самоврядування відповідно до Закону);
- якщо орган місцевого самоврядування приймає рішення про направлення дитини до відповідного інтернатного закладу.

ЩОДО ЗАКОНОПРОЄКТУ № 3587-1

1. Законопроект порушує Конституцію України

Відповідно до статті 52 Конституції України утримання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, покладається на державу. Законопроект порушує цю статтю та перекладає зазначену відповідальність на органи місцевого самоврядування без надання джерел та можливості забезпечити їм таке утримання.

2. Законопроект покладає додаткові видатки на місцеві бюджети на суму більше 10 млрд гривень

На сьогодні заклади інституційного догляду та виховання дітей фінансуються за рахунок коштів:

- державного бюджету (відповідно до ст. 87 Бюджетного кодексу України: заклади державної власності, зокрема спеціалізовані мистецькі школи (школи-інтернати), школи-інтернати (ліцеї-інтернати) спортивного профілю, військові (військово-морські) ліцеї, ліцеї з посиленою військово-фізичною підготовкою, наукові ліцеї, наукові ліцеї-інтернати, школи соціальної реабілітації);
- обласного бюджету (відповідно до ст. 90 Бюджетного кодексу України: обласні заклади, зокрема дитячі будинки-інтернати, спеціальні школи, санаторні школи, дитячі будинки, навчально-реабілітаційні центри, спеціалізовані мистецькі школи (школи-інтернати), школи-інтернати (ліцеї-інтернати) спортивного профілю, військові (військово-морські) ліцеї, ліцеї з посиленою військово-фізичною підготовкою, наукові ліцеї, наукові ліцеї-інтернати, гімназії та ліцеї, у складі яких є інтернати);
- інших місцевих бюджетів (відповідно до ст. 89 Бюджетного кодексу України інші заклади комунальної форми власності).

Норма Законопроекту, яка передбачає утримання дітей у закладах інституційного догляду органами місцевого самоврядування потребуватиме суттєвих додаткових видатків з місцевих бюджетів на суму приблизно 10 млрд гривень. Зазначене суперечить Бюджетному кодексу України та статті 142 Конституції України: витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою. Автором не запропоновані розрахунки з відповідними джерелами покриття додаткових видатків місцевих бюджетів. Чинна редакція Законопроекту потребує суттєвої зміни дохідної бази бюджетів місцевого самоврядування і, відповідно, змін до Бюджетного кодексу України.

Враховуючи вищезазначене, Асоціація міст України:

- **підтримує прийняття Законопроекту № 3587 у першому читанні з подальшим його доопрацюванням;**
- **не підтримує Законопроект № 3587-1 та пропонує Комітету повернути його автору законодавчої ініціативи на доопрацювання.**

Виконавчий директор Асоціації

О. В. Слобожан

